

ans". J. K. Huysmans, de groote bewonderaar van Degas, de eerste wellicht die hem in zijn juiste beteekenis gevat heeft, als den grootsten schilder van het moderne leven, — al is men geneigd niet al te veel belang te hechten aan dit oordeel, wanneer men zijn zoo onjuist gebleken uitspraken over het werk der leidende impressionisten kent — onthaalde het werkje als baanbrekend en besprak het uitvoerig in zijn verslag over het Salon van 1881. En het is een feit, dat niemand in staat was zulk een rijkdom van innerlijke beweging, in een nerveus-raken rhythmus gesloten, zoo'n veelzijdigheid van gezichtspunten in één beeldje vereenigd te geven, als de man die zich jaren lang systematisch op de studie der beweging had toegelegd. Kwam daar nog de uitdagend nieuwe, pikante vondst bij, het beeldje met heusche kleeren en linten te tooien, met dan den echten Degas in de psychologische verantwoording van de gelaatsuitdrukking. Naarmate zijn dreigende blindheid hem meer van het schilderen afhield, zou hij zich noodgedwongen met boetseeren ophouden.

Eerst na zijn dood, met den verkoop, in 1918 en 1919, van den enormen stapel teekeningen en schilderijen die in zijn atelier opgeborgen waren, kon men den meester naar werkelijke waarde schatten, als Frankrijks grootsten schilder uit de tweede helft der XIXe eeuw. Alleen van Gogh zou, door een fellere passie en met dezelfde zelfbeheersching als Degas, een nog dieperen toon aanslaan.

Nota. — Wat de Degas bibliographie betreft, verwijzen we naar de belangrijke „Bibliographie sommaire" die voorkomt in den uitstekenden catalogus der tentoonstelling, die in Maart-April 1937 in de Orangerie te Parijs plaats vond.
